

Kompenzační kondenzátory FORTIS

- Vysoká odolnost ■ Výkon do 30 kvar ■ Suchá náplň ■ Bezpečnost

Všeobecně

Kompenzační kondenzátory patří k nejdůležitějším součástem systémů pro kompenzaci jalového výkonu.

V naší nabídce naleznete suché válcové kondenzátory FORTIS se samoregenerací a přetlakovou pojistkou ve výkonech od 1 kvar do 30 kvar, pro napětí 400, 440 a 525 V.

Pro větší výkony, na jeden regulační stupeň, používejte kondenzátory FORTIS Pro, jsou vyráběny do 60 kvar.

Konstrukce

Dodávané kondenzátory jsou vyrobeny moderní technologií

MKP a odpovídají standardům pro použití v klasických i hrazených kompenzačních rozvaděčích vybavených mechanickým nebo dynamickým spínáním stupňů.

Bezpečnost

Bezpečnost provozu je zajištěna několika způsoby ochrany:

- suchou náplní kondenzátoru,
- samoregenerací,
- přetlakovou pojistkou.

Připojení kondenzátorů lze snadno provést pomocí plastové svorkovnice s krytím IP20. Svorkovnice umožňuje propojit navzájem více kondenzátorů.

Popis

Trojfázové kondenzátory FORTIS odpovídají moderním standardům a mohou být instalovány v zařízeních pro kompenzaci jalového výkonu podle standardů EN 60 831-1, 2 a IEC 831-1, 2.

Bezpečnosti při provozu je dosaženo díky samoregeneraci, přetlakové pojistce a integrovanými vybíjecími odpory, které zajišťují bezpečné vybití kondenzátoru na 50 V do jedné minuty.

Kondenzátory FORTIS jsou vhodné do sítí nn pro zlepšení účinnku, redukci reaktivních ztrát a zlepšení napěťových poměrů v síti.

- Design — válcové hliníkové pouzdro s montážním a uzemňovacím šroubem M12, svorkovnice s krytím IP20
- Dielektrikum — metalizovaná polypropylenová fólie, suchá náplň WAX
- Dodávané výkony — od 1 kvar až do 30 kvar, pro 400, 440 a 525 V trojfázové
- Zapojení — trojfázové, Δ
- Tolerance — maximální odchylka 5 % od jmen. výkonu
- Ztráty — 0,05 % (0,5 W/kvar), měřeno na svorkovnici s vybíjecími odpory
- Životnost — 130 tis. pracovních hodin
- Bezpečnost — samoregenerace, přetlaková pojistka, integrované vybíjecí odpory
- Zakázková výroba — dle požadavků zákazníka vyrábíme kondenzátory s odlišnými výkony a rozměry. Tabulka „Výrobní řady“ uvádí pouze nejčastěji vyráběné typy.

Výrobní řady

Jmenovité napětí 400 V, frekvence 50 Hz				
Q_c [kvar]	C_n [μ F]	I_n [A]	I_{Max} [A]	D1 $\times$ H [mm]
1	3 $\times$ 7	3 $\times$ 2,3	3 $\times$ 3,7	86 $\times$ 120
1,5	3 $\times$ 11	3 $\times$ 2,6	3 $\times$ 4,8	86 $\times$ 120
2	3 $\times$ 13	3 $\times$ 2,9	3 $\times$ 5,2	86 $\times$ 120
2,5	3 $\times$ 17	3 $\times$ 3,6	3 $\times$ 7,2	86 $\times$ 120
3,2	3 $\times$ 21	3 $\times$ 4,6	3 $\times$ 12	86 $\times$ 180
4,2	3 $\times$ 28	3 $\times$ 6,6	3 $\times$ 16	86 $\times$ 180
5	3 $\times$ 33	3 $\times$ 7,2	3 $\times$ 16	86 $\times$ 180
6,25	3 $\times$ 41	3 $\times$ 9	3 $\times$ 14,4	86 $\times$ 180
7	3 $\times$ 46	3 $\times$ 10	3 $\times$ 17,6	86 $\times$ 180
7,5	3 $\times$ 50	3 $\times$ 11	3 $\times$ 23,3	86 $\times$ 210
8,3	3 $\times$ 55	3 $\times$ 12	3 $\times$ 26,3	86 $\times$ 210
10	3 $\times$ 66	3 $\times$ 15	3 $\times$ 30	86 $\times$ 240
12,5	3 $\times$ 83	3 $\times$ 18	3 $\times$ 33	96 $\times$ 240
15	3 $\times$ 99	3 $\times$ 22	3 $\times$ 33	106 $\times$ 240
16,7	3 $\times$ 110	3 $\times$ 24	3 $\times$ 49,5	106 $\times$ 240
20	3 $\times$ 133	3 $\times$ 29	3 $\times$ 56	106 $\times$ 270
25	3 $\times$ 166	3 $\times$ 36	3 $\times$ 56	116 $\times$ 270
30	3 $\times$ 199	3 $\times$ 43	3 $\times$ 56	116 $\times$ 300

Jmenovité napětí 440 V, frekvence 50 Hz				
Q_c [kvar]	C_n [μ F]	I_n [A]	I_{Max} [A]	D1 $\times$ H [mm]
1,3	3 $\times$ 7	3 $\times$ 2,3	3 $\times$ 3,7	86 $\times$ 120
2	3 $\times$ 11	3 $\times$ 2,6	3 $\times$ 4,8	86 $\times$ 120
2,5	3 $\times$ 13	3 $\times$ 2,9	3 $\times$ 5,2	86 $\times$ 120
3	3 $\times$ 17	3 $\times$ 3,6	3 $\times$ 7,2	86 $\times$ 120
4	3 $\times$ 21	3 $\times$ 4,6	3 $\times$ 12	86 $\times$ 180
5	3 $\times$ 28	3 $\times$ 6,6	3 $\times$ 16	86 $\times$ 180
6,25	3 $\times$ 33	3 $\times$ 7,2	3 $\times$ 16	86 $\times$ 180
7,5	3 $\times$ 41	3 $\times$ 9	3 $\times$ 14,4	86 $\times$ 180
8,3	3 $\times$ 46	3 $\times$ 10	3 $\times$ 17,6	86 $\times$ 180
9	3 $\times$ 50	3 $\times$ 10	3 $\times$ 23,3	86 $\times$ 210
10	3 $\times$ 55	3 $\times$ 12	3 $\times$ 26,3	86 $\times$ 210
12,5	3 $\times$ 66	3 $\times$ 15	3 $\times$ 30	86 $\times$ 240
15	3 $\times$ 83	3 $\times$ 18	3 $\times$ 33	96 $\times$ 240
18,2	3 $\times$ 99	3 $\times$ 22	3 $\times$ 33	106 $\times$ 240
20	3 $\times$ 110	3 $\times$ 24	3 $\times$ 49,5	106 $\times$ 240
25	3 $\times$ 133	3 $\times$ 29	3 $\times$ 56	106 $\times$ 270
30	3 $\times$ 166	3 $\times$ 36	3 $\times$ 56	116 $\times$ 270
36	3 $\times$ 199	3 $\times$ 43	3 $\times$ 56	116 $\times$ 300

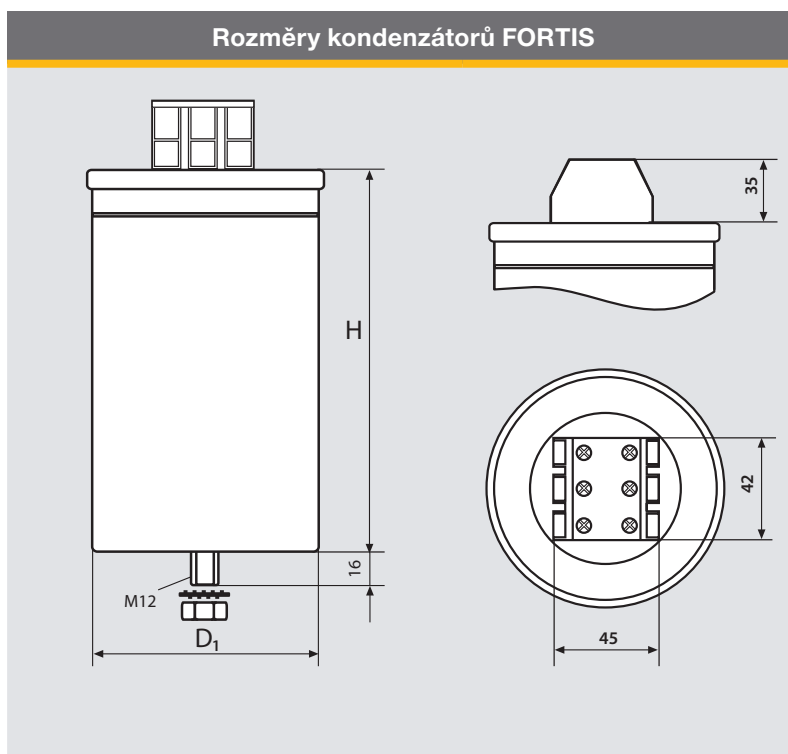
Jmenovité napětí 525 V, frekvence 50 Hz				
Q_c [kvar]	C_n [μ F]	I_n [A]	I_{Max} [A]	D1 $\times$ H [mm]
12,5	3 $\times$ 48	3 $\times$ 14	3 $\times$ 23	85 $\times$ 230
25	3 $\times$ 96	3 $\times$ 28	3 $\times$ 45	100 $\times$ 230
30	3 $\times$ 115	3 $\times$ 33	3 $\times$ 54	116 $\times$ 280
40	3 $\times$ 154	3 $\times$ 44	3 $\times$ 72	116 $\times$ 280

Konstrukce

Současným standardem válcových kondenzátorů je technologie MKP, která spočívá v pokovení polypropylenové fólie směsí Zn-Al (samoregenerační vrstvou) ve vakuu.

Navinutý svitek je umístěn do uzavřeného válcového (hliníkového) pouzdra s náplní WAX.

Úlohou impregnantu je izolovat elektrody kondenzátoru od vnějších vlivů a zabránit tak zejména korozi kovových částí.

Připojení kondenzátoru

Připojovací svorkovnice kondenzátorů FORTIS disponuje šesti kontakty a umožňuje osazení dodatečných odporových modulů, vybíjecích tlumivek nebo paralelní spojení více kondenzátorů.

Integrované vybíjecí odpory (instalovány pod víkem kondenzátoru) zajišťují bezpečné vybití kondenzátoru na 50 V stř. do jedné minuty (zkušební měření u kondenzátorů s integrovanými odpory prokazuje pokles do jednotek vteřin).

Konstrukce svorkovnice garantuje těsnost pouzdra a pohodlné připojení vodičů až do průřezu 50 mm² (při instalaci s dutinkou průřez vodiče max. 35 mm²). Maximální povolený proud svorkou je 80 A a nesmí být překročen (ani v případě paralelního spojení kondenzátorů).

Montážní pokyny

Před připojením kondenzátoru je nutné ověřit hodnoty napětí v síti, kmitočtu a okolní teploty, zda jsou v souladu se štítkovými údaji na kondenzátoru.

Kondenzátor chraňte před výrazným zdrojem tepla. Není doporučeno instalovat kondenzátor nad hradicemi tlumivkami! Zajistěte aktivní ventilaci dostatečný odvod tepla.

Správná instalační poloha

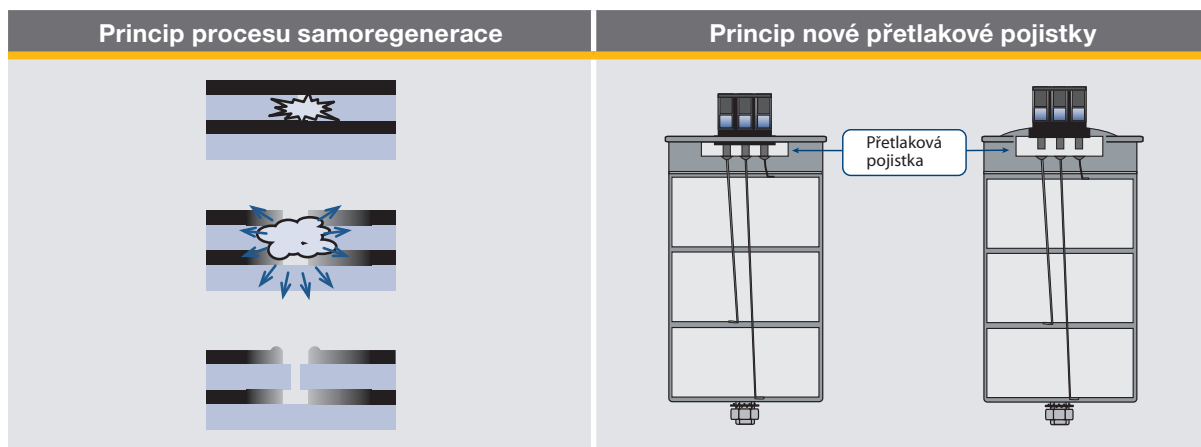
Kompenzační kondenzátory se instalují svisle, s konektory směrem nahoru. Pokud požadujete jiný způsob instalace, kontaktujte naše technické oddělení.

Bezpečné upevnění

Povolený utahovací moment pro zemnicí šroub M12 je 7,0 Nm. Šroub slouží především jako uzemňovací prvek, avšak díky jeho provedení a pevnosti jej lze použít k upevnění kondenzátoru na montážní plech.

Dno kondenzátoru musí plně doléhat na montážní plech. V praxi není znám případ utržení montážního šroubu vlastní vahou kondenzátoru, a to ani v případě horizontální montáže.

Válcový kondenzátor lze uchytit pomocí připevňovací objímky.

Přetlaková pojistka

Zvyšující se počet samoregenerací (např. na konci doby životnosti, vlivem častého elektrického a tepelného přetěžování) může způsobit nárůst tlaku uvnitř kondenzátoru. Aby nedošlo k explozi kondenzátoru, je každý kondenzátor FORTIS vybaven přetlakovým mechanismem nové generace.

Princip funkce spočívá v přerušitelném spoji interních přípojovacích vodičů ve svorkovnici kondenzátoru.

V případě rostoucího tlaku uvnitř kondenzátoru víko expanduje a kondenzátor se bezpečně odpojí.

Tento mechanismus spolehlivě funguje, pokud jsou dodrženy provozní podmínky, pro které je kondenzátor určen.

Samoregenerace dielektrika

Během tepelného či elektrického přetížení, nebo na konci doby životnosti, mohou vzniknout elektrické oblouky, které způsobí odpaření pokovených vrstev v centru poruchy.

Tlak plynu, který vznikl působením vysokých teplot, během několika mikrosekund zcela odstraní odpařené pokovení z místa průrazu.

V místě průrazu vznikne nevodivá oblast zbavená pokovení, která je dostatečně izolována a také napěťově odolná.

Snížení kapacity kondenzátoru po regeneraci je na úrovni cca 100 pF, tedy tisícín jmenovité hodnoty kapacity kondenzátoru; kondenzátor zůstává zcela funkční.

Bezpečnostní pokyny

Veškeré kondenzátory vyráběné technologií MKP jsou až z 90 % tvořeny polypropylenem, jehož energetický obsah je srovnatelný např. s benzinem (cca 40 MJ/kg).

Příslušným měřením a následně realizací opatření (aplikace ochranných tlumivek, aktivních filtrů, ventilace) musí být zajištěno, že nedojde k ohrožení osob a majetku, které bývá nejčastěji v důsledku nedodržení požadovaných provozních podmínek.

K hašení používejte pěnový nebo CO₂ hasicí přístroj.

Technické informace

Kondenzátory řady FORTIS jsou vhodné pro instalaci v nechráněném kompenzačním zařízení nebo v chráněném s činitelem zatlumení 5,67 až 14 % (pro napětí ≤400 V).

Povolená přepětí (denní zatížení)

24 h	1 x U_N
8 h	1,1 x U_N
30 min/d	1,15 x U_N
5 min. (200x)	1,2 x U_N
2 min. (200x)	1,3 x U_N
špičkové	3 x U_N

Testovací napětí

Mezi kontakty	700 V
Mezi pouzdrem a připojovacími vývody	3 000 V

Teplotní třída

Provozní teplota od -40 °C do +55 °C, teplotní kategorie D (maximum 55 °C, denní průměr 45 °C, roční průměr 35 °C)

Ztráty

Ztráty dielektrika	0,25 W/kvar
Ztráty celého kondenzátoru včetně integrovaných odporů	0,5 W/kvar

Provozní životnost (povolená odchylka max. 3 %)

Při podmínkách teplotní kategorie D	min. 120 000 h
Při podmínkách teplotní kategorie C	min. 150 000 h

Provozní podmínky

Povolená přepětí a nadproudy

Překročení povoleného přepětí má za následek zkrácení životnosti kondenzátoru, neboť dochází k degradaci dielektrika a tím také k ovlivnění jmenovitých parametrů kondenzátoru (např. snížení kapacitního výkonu atd.).

Riziko představují zejména harmonické frekvence. V sítích, kde

se vyskytují, je nutné tyto frekvence odfiltrovat příslušnou tlumivkou. Překročení povolených provozních hodnot vede k zvýšení teploty kondenzátoru, což může zkrátit jeho životnost nebo způsobit chybnou funkci.

Provozní teploty a krytí

Kondenzátory FORTIS jsou určeny pro vnitřní montáž v prostředí s relativní vlhkostí do 85 % (bez kondenzace) pro okolní teploty -40 až +55 °C, při vyšších teplotách (způsobených například tlumivkami) doporučujeme nasadit nucenou ventilaci.

Zvýšení okolní teploty o 7 °C nad povolený limit, má za následek snížení životnosti kondenzátoru na polovinu. Ovládání ventilace podle údajů z teplotního čidla může zajistit regulátor (např. Prophi, teplotní čidlo Pt 1000). Je vyžadován volný prostor min. 2 cm kolem kondenzátoru. Stupeň krytí je IP20, při použití plastového krycího víčka IP55.

Přepětí		Nadproud	
< 110 % U_N	< 8 hodin/den	< 130 % I_N	nepřetržitě
< 115 % U_N	< 8 minut/den	< 300 x I_N	5 000 sepnutí/rok
< 120 % U_N	5 minut, max. 2x měsíčně		
< 130 % U_N	2 minut, max. 2x měsíčně		

KBH Energy s.r.o., Na Spravedlnosti 1533, 530 02 PARDUBICE, CZECH REPUBLIC
Tel.: +420 777 730 001, Fax: +420 466 330 714, E-mail: kbh@kbh.cz, www.KBH.cz

Pokyny k instalaci

Před instalací zkontrolujte napětí, kmitočety a okolní teplotu, zda jsou v souladu s provozními podmínkami kondenzátoru.

Dodržení provozních teplot

Chraňte kondenzátor před externím zdrojem tepla! Neinstalujte kondenzátor v blízkosti významných zdrojů tepla, například tlumivěk. Zajistěte dostatečné odvětvání tepla!

Správná instalační poloha

Kondenzátory mají být instalovány svisle, s vývojem směrem nahoru.

Bezpečné připojení

Připojovací průřez přívodu musí být navržen dle IEC 70 a IEC 831. Pro připojení kondenzátorů použijte materiály v souladu s místními předpisy a nařízeními. Vodiče nepájejte.

Nepřekračujte dovolené max. hodnoty proudu na kontakt, uvedených v tabulce, a to ani v případě paralelního zapojení kondenzátorů.

Bezpečné uzemnění

Kondenzátory musí být uzemněny prostřednictvím zemnicího šroubu nebo pomocí kovové lišty, svorky. Ujistěte se, zda je uzemnění vodivé.

Nebezpečné zbytkové napětí

Vzhledem k vysoké kvalitě izolace mohou kondenzátory uchovávat nebezpečné zbytkové napětí. Z tohoto důvodu vždy vybijte a zkratujte kondenzátor předtím, než se dotknete vývodů.

Minimální požadavek v souladu IEC 831: vybití pomocí permanentně připojených vybíjecích odporů na napětí 75 V a méně, během 3 min.

Dimenzování pojistek pro kondenzátory

Q _N [kvar]	400 V		440 V		525 V	
	I _N [A]	I _{NP} [A]	I _N [A]	I _{NP} [A]	I _N [A]	I _{NP} [A]
0,5	0,7	2	0,7	2	0,5	2
1	1,4	2	1,3	2	1,1	2
2	2,9	6	2,6	6	2,2	4
2,5	3,6	6	3,3	6	2,7	6
3	4,3	8	3,9	8	3,3	6
4	5,8	10	5,2	10	4,4	8
5	7,2	12	6,6	12	5,5	10
6,3	9,1	16	8,3	16	6,9	12
7,5	10,8	20	9,8	20	8,2	16
8	11,5	20	10,5	20	8,8	16
10	14,4	25	13,1	25	11,0	20
12,5	18,0	32	16,4	32	13,7	25
15	21,7	40	19,7	40	16,5	32
20	28,9	50	26,2	50	22,0	40
25	36,1	63	32,8	63	27,5	50
30	43,3	80	39,4	80	33,0	63
35	50,5	100	45,9	80	38,5	63
40	57,7	100	52,5	100	44,0	80
50	72,1	130	58	100	51,5	80

Dimenzování vodičů pro kondenzátory

CYA [mm ²]	I _{Nmax} [A]	Q _{Nmax} [kvar] při U _N		
		400V	440V	525V
1,5	7,5	5,2	5,7	6,8
2,5	14,5	10,0	11,1	13,2
4	18	12,5	13,7	16,4
6	25	17,3	19,1	22,7
10	32	22,2	24,4	29,1
16	48	33,3	36,6	43,6
25	58	40,2	44,2	52,7
35	90	62,4	68,6	81,8
50	130	90,1	99,1	118,2

Přípustné hodnoty pro jednotlivý vývod

Vodič [mm ²]	I _{Nmax} [A]	Upínací moment [Nm]
35 – s dutinkou	80	3,2–3,7
50 – bez dutinky		